

ՄԱՅՐ ՀԱՅՐԵՆՆԻՔՈՒՄ

ԱՎԵՏԻՔ ԻՍԱՀԱԿՅԱՆ

Ավետիք Իսահակյանը գեղարվեստական խոսքի հրապրանչ վարպետ է: Նրա մեծարժեք ստեղծագործությունը, որ փայլում է կատարյալ ձևի ու խորը բովանդակության

հայկական ժողովրդական բանահյուսության առատահոս, վեճիտ ակունքներից, թորվել ու մշակվել են հանձարեղ արվեստագետի ստեղծագործական խառնարանում,

Վարպետը, ակադեմիկոսներ Հովսեփ Օրբելու և Վիկտոր Համբարձումյանի հետ, Հայկ. ՄՍՌ Պետական մատենադարանի Ձեռագրատանը:

ներդաշնակ միասնությանը, հայ և համայն-խարհային կրասիկ գրականության գոհարներից է: Այդ ստեղծագործության կենսախիճը մտակաները սկիզբ են առել ու սնվել

Ավետիք Իսահակյանը ժառանգելով ու զարգացնելով իր նախորդների լավագույն տրադիցիաները, օգտագործելով ժողովրդի բանավոր ստեղծագործությունը, նրա կեն-

զանի խոսքը, նրա լեզվում ու ոճը՝ հասել է արվեստի բարձր կատարելության ու վարպետության: Նրա հանճարեղ գրչի տակ հայ պոետական արվեստը և, ընդհանրապես, գեղարվեստական խոսքը զարգացել է՝ հասնելով նոր աստիճանի:

Բազմազան ու բազմաժանր է Ավետիք Իսահակյանի ստեղծագործությունը: Լիրիկական բանաստեղծություն, էպիկական պոեմ, լիրիկական պոեմ, առակ, լեգենդ, բալլադ, արձակ էջեր, հոբելանս — ահա դրական խոսքի այն տեսակներն ու ժանրերը, որոնք կան Իսահակյանի ստեղծագործության մեջ:

Ավետիք Իսահակյանի ստեղծագործությունը, մասնավորապես պոեզիան, ունի գաղափարական և գեղարվեստական մեծ արժանիքներ: Ժողովրդի հարազատ արվեստագետի պոեզիան գեղեցիկ է, հուզիչ և հմայիչ, ունի բարձրարվեստ տաղաչափություն, որը բազմազան է և հարուստ՝ երաժշտականությամբ:

Ավետիք Իսահակյանի մեծահարուստ և բազմաբովանդակ ստեղծագործությունը կարելի է բաժանել երկու հիմնական շրջանի՝ միջնադարական և սովետական: Ստեղծագործության առաջին շրջանի գործերում Իսահակյանը ընդգրկել է մարդու հոգեկան աղիսարճը, երգել է սերը, երգել է մեծ խորությամբ ու զգացմունքով: Միաժամանակ,

նա վերարտադրել է սոցիալական անհավասարությունը, «աշխարհիս մեջ գոյություն ունեցող շարիքը», աշխատավոր ժողովրդի կրած տառապանքը, քննադատել է ժամանակակից ծանր իրականությունը, տառապել է իր սիրելի ժողովրդի ճակատագրի համար և երազել նրա, ինչպես և ողջ մարդկության լավագույն ապագայի մասին:

Ավետիք Իսահակյանի ստեղծագործական նոր շրջանը սերտորեն կապված է Հայաստանի սովետական շրջանի հետ: Նա ավագ սերնդի այն գրողներից էր, որ հաստատուն կանգնեց սովետական դրականության դիրքերում և իր գրչով պայքարում է հօգուտ իր ծաղկող Սովետական Հայրենիքի, որին նա սիրում է իր հոգու ամբողջ խորությամբ:

Ավետիք Իսահակյանը, մեր լուսապայծառ ապագայի ցուրը իր իմաստուն ու խորթաբախանց աչքերի մեջ, պիտի լորեն մասնակցում է մեր վերածնված ժողովրդի գրական և կուլտուրական կյանքին: Իսահակյանը իր ուժերը չի խնայում ժողովուրդների միջև խաղաղությունը և համերաշխությունը ամրապնդելու սրբազան գործի հաջողության համար:

Ստեղծագործական նոր եռանդ, նոր հաջողություններ ենք ցանկանում բոլորից սիրված, բոլորից հարգված հայրենասեր Մեծ Վարպետին:

Մ. է.

Ն. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ՏՈՒՆ-ԹԱՆԳԱՐԱՆԸ

Լենինի պողոտայի ծայրին, Կոնդի սարալանջին բարձրանում է մի գողտրիկ շենք, մեծ բանաստեղծ Հովհաննես Թումանյանի տուն-թանգարանն է: Տուն-թանգարանի հիմնապատը բավական բարձրություն ունի և շարված է բազալտի հղկած քարերից:

Հիմնապատի կենտրոնում, աստիճանների դիմաց, պատի միջից բխում է սառնորակ մի աղբյուր: Այս աղբյուրը, ավազանը, գեղեցիկ աստիճանները և նրանց շրջապատող սաղարթախիտ այգին, առհասարակ շենքի դիրքն ու այս սարալանջը հիշեցնում են Լոռու չքնադագեղ ձորը: Կարծես Լոռուց մի բեկոր կտրել և բերել են այստեղ:

Աղբյուրի մոտից, շենքի հիմնապատից աջ և ձախ փոփել է լայն հարթավայր, եզրափակված շուգունի գեղեցիկ բազրիքով: Ենթի առաջին հարկը մնում է հարթակի տակ:

Հարթակի կենտրոնական մասում բացվում է շենքի շքամուտքը՝ շրջապատված զարդաքանդակների գեղեցիկ ժանյավենով:

Քանդակած փայտյա դուռը գրավում է այցելուի ուշադրությունը:

Կենտրոնական մուտքի աջ և ձախ կողմերից զույգ-զույգ հսկա սյուներ են բարձրանում: Նրանց խոյակների վրա հաղթական կերպով բարձրանում է մի հսկա կամար՝ զարդարված զարդանկարներով ու զարդաքանդակներով: Զույգ սյուներից այն կողմ դարձյալ սյուներ են բարձրանում ու իրենց խոյակների վրա կամարներ պահում: Կամարների այս խոյակը կազմում է Թումանյանի տուն-թանգարանի հիմնական ճակատը, այն ճակատը, որը սարալանջից հպարտորեն նայում է դեպի Լենինի պողոտան, որ կարծես սկիզբ է առնում նրանից և ձգվում հեռու:

Որք մենք հարթակի վրա էինք, մեր դեմահանդիման, կենտրոնական մուտքի առջև դուրս եկավ Թումանյանի տուն-թանգարանի նախազծի հեղինակ, երիտասարդ ճարտարապետ Գրիգոր Աղաբաբյանը:

Նա մեզ ներս հրավիրեց: